

Gheorghe Mohan – doctor în științe biologice, cercetător științific la Grădina Botanică „Dimitrie Brândză” a Universității din București, profesor la Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad. A semnat, ca autor și coautor, circa 150 de lucrări de specialitate, precum și manuale pentru clasele a V-a, a VIII-a, a IX-a, a X-a, a XII-a, cursuri universitare, atlase școlare etc.

Redactare: Lia Decei

Tehnoredactare computerizată: Cristina Gvinda, Olimpia Bolozan

Coperta: Andreea Apostol

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate

GRUPULUI EDITORIAL CORINT.

ISBN 978-606-93689-0-9

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

MOHAN, GHEORGHE

Tratarea bolilor cu leacuri din popor /

Gheorghe Mohan - Ed. a 5-a, rev. - București:

Corint Books, 2014

Bibliogr.

Index

ISBN 978-606-93689-0-9

615.322

633.88

GHEORGHE MOHAN

CĂTRE CITITORI

CĂRȚI DE POPOR

România este un mare centru tradițional

bolilor vegetale din țară

Este o carte dedicată publicului larg, care să învețe să folosească

Tratarea bolilor CU LEACURI DIN POPOR

folosite în cale populară sistemu lui nervos

folosite pentru tratarea unei boli endocriniane

de nutriție și metabolism

folosite pentru tratarea

încrengături (raceluri)

CĂRȚI DE POPOR

Pipădoare vegetale folosite

pentru tratarea bolilor

folosite în cale populară sistemu lui nervos

folosite pentru tratarea unei boli endocriniane

de nutriție și metabolism

folosite pentru tratarea

încrengături (raceluri)

folosite pentru tratarea unei boli endocriniane

de nutriție și metabolism

folosite pentru tratarea unei boli endocriniane

de nutriție și metabolism

folosite pentru tratarea unei boli endocriniane

de nutriție și metabolism

folosite pentru tratarea unei boli endocriniane

de nutriție și metabolism

Corint

CUPRINS

CĂTRE CITITORI	7
CAPITOLUL 1	
Remedii naturale pentru tratarea	
bolilor organismului uman	9
Rețete folosite în afecțiunile dermatologice (ale pielii)	10
Rețete folosite în afecțiunile aparatului digestiv	34
Rețete folosite în afecțiunile cardiovasculare	67
Rețete folosite în afecțiunile aparatului respirator	86
Rețete folosite în afecțiunile aparatului urinar	120
Rețete folosite în afecțiunile aparatului genital	129
Rețete folosite în afecțiunile sistemului nervos	137
Rețete folosite pentru tratarea unor boli endocrine, de nutriție și metabolism	147
Remedii naturiste pentru tratarea cancerului (racului)	155
CAPITOLUL 2	
Produse vegetale folosite	
pentru tratarea bolilor	163
Siropul	164
Tinctura	166
Vinul medicinal	167
Cidrul	168
Unguentele sau alifiele terapeutice	169
Uleiul medicinal	170
Cataplasma	171
Băile de plante	172
Oțetul terapeutic	173

Tratarea bolilor cu produse apicole	175
Mierea	176
Propolisul	178
Polenul	181
Lăptișorul de matcă	182
 BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	183
LISTA PLANTELOR MEDICINALE CITATE ÎN LUCRARE	184
INDEXUL BOLILOR CARE POT FI TRATATE CU PLANTE MEDICINALE	189

CĂTRE CITITORI

De-a lungul veacurilor, poporul român a folosit, la început empiric, utilizarea plantelor spontane și cultivate în tratarea diferitelor boli ale organismului uman.

Fitoterapia tradițională a demonstrat, de-a lungul timpului, importanța unor specii de plante, utilizate natural (vii), uscate sau sub formă de ceaiuri, unguente, completate cu produse apicole (miere, propolis, polen, lăptișor de matcă, ceară, venin de albine), siropuri preparate în casă, tincturi, vin și ulei medicinal, oțet natural, macerate (de orz cu miere, usturoi cu miere și propolis), băi și inhalății cu plante medicinale, borș de tărăte, cărbune de lemn etc.

Pe baza acestor leacuri folosite în diverse regiuni ale României, oamenii de știință, biologi, chimici, farmaciști, medici, au realizat studii complexe, biochimice, biologice, clinice, și astfel a apărut fitoterapia modernă, care pune la îndemâna pacienților rețete, extracte (tincturi, uleiuri) din planta întreagă, rădăcini, rizomi, frunze, flori, fructe.

Tratamentul naturist al diferitelor afecțiuni ale organismului uman este demonstrat și fundamentat științific; astfel, în prezent, funcționează multe laboratoare și fabrici de medicamente în care se obțin produse naturiste pe bază de extracte din plante.

În această lucrare sunt prezentate principalele rețete culise din diverse regiuni ale țării, din zona muntilor Bucegi, Ciucăș, Rodnei (Sângeorz-Băi, Cormaia, Maieru, Rodna Veche, Poiana Ilvei, Iva Mare, Șanț), din Țara Hațegului (Munții Retezat), Munții Țibleșului (Zagra), Munții Bârgăului,

Pentru fiecare afecțiune a organismului uman există o scurtă expunere a simptomatologiei, urmată de tratamentul adecvat, prezentându-se cât mai multe remedii naturiste și formele lor de aplicare.

Filosoful olandez Erasmus din Rotterdam (1466–1536) spunea: „Niciun dar nu este mai prețios decât sfatul bun”; sfatul meu este să folosiți în mod corect și constant rețetele oferite în această lucrare.

AUTORUL

CAPITOLUL 1

■ REMEDII NATURALE PENTRU TRATAREA BOLILOR ORGANISMULUI UMAN

ABCESUL TEGUMENTAR

Reprezintă o acumulare de puroi provocată de multiplicarea unor microbi (stafilococi sau streptococi) în diverse zone ale tegumentului. În zona respectivă, pielea se înroșește și apar dureri locale, însotite de febră și frisoane.

TRATAMENT

UZ INTERN

Dacă abcesul este în formare, se aplică local cataplasme cu pâine înmuiată în apă rece sau cu brânză de vaci frământată.

Dacă la locul apariției abcesului apar zvâcnituri dure-roase, se aplică sub formă de cataplasme cu *ceapă coaptă*, frunze calde de *varză-albă* strivite sau *ridichi rase*.

După ce s-a spart abcesul, se folosește o catapasmă, se fac spălături cu o infuzie de *mușetel* (flori) sau se aplică pe rană o alifie preparată din flori de *gălbenele* cu adaoș de propolis. Alifia de *gălbenele* se prepară din untură de porc încălzită, peste care se pun florile de *gălbenele* mărunțite. Se ia de pe foc și se lasă 24 de ore, apoi se reîncălzește pentru lichefiere.

Se poate aplica în zona abcesului și ulei de *cătină-albă*.

ACNEEA

Este o boală a pielii cu leziuni inflamatorii ale glandelor sebacee și foliculilor piloși, având ca substrat un dezechilibru

între hormonii androgeni și estrogeni, la care se poate adăuga și o infecție microbiană cu stafilococi. Se manifestă prin formarea unor mici puncte brun-negricioase care astupă porii dilatați ai pielii. Treptat, în jurul acestor puncte apar vezicule (bășicuțe) cu puroi. După spargerea bășicuțelor și eliminarea puroiului, se formează o crustă care se usucă și se vindecă, lăsând în urmă o mică cicatrice.

TRATAMENT

UZ INTERN

■ *Brusture** – infuzie din două-patru linguri de rădăcini mărunțite la o cană cu apă (250 ml). Cantitatea se bea în cursul unei zile.

■ *Urzică* – infuzie dintr-o linguriță de părți aeriene ale plantei, uscată și mărunțită la o cană cu apă (250 ml). Se bea zilnic 1 l ceai.

■ *Nuc* – tinctură medicinală obținută din frunzele recolțate fără petiol. Se administreză în ceaiuri de tei, câte 15 picături, de trei ori pe zi.

■ *Trei-frați-pătați* – infuzie dintr-o linguriță de părți aeriene ale plantei la o cană cu apă (250 ml).

■ *Fasole* – decoct din teci uscate, circa 50 g la 250 ml apă. Se bea câte o cană înainte de mesele principale.

■ *Păpădie și mestecăcan* – decoct din frunzele acestor specii, amestecate în părți egale la o cană cu apă (250 ml). Se bea de două-trei ori pe zi, cu 30 de minute înainte de mesele principale.

* Denumirile științifice ale plantelor sunt prezentate la sfârșitul lucrării.

■ *Hrean* – rădăcina se rade, se introduce într-o sticlă și se toarnă deasupra oțet de vin sau de mere. Oțetul trebuie să acopere rădăcina rasă. Maceratul se lasă 10 zile într-o încăpere cu temperatură moderată. Dimineața și seara, se aplică pe zona afectată a pielii maceratul de hrean și se lasă să-și facă efectul timp de 10 minute.

■ *Nap* – rădăcinile tuberizate, fierte sau coapte, se aplică prin masare ușoară în zona inflamată.

■ *Praz* – frunzele fierte vor fi aplicate calde în zona inflamată.

■ *Pătrunjel* – infuzie sau decoct din 30 g frunze la 1 l apă. Se spală zona inflamată de două–trei ori de zi.

■ *Pătlăgele roșii (tomate)* – se tamponează pielea obrazului sau a zonei afectate cu felii de roșii, de mai multe ori pe zi, lăsându-se sucul pe față cât mai mult.

■ *Varză* – sucul proaspăt din frunze se administreză sub formă de loțiune sau cataplasme cu foi de varză strivite.

■ *Jaleș-de-grădină* – infuzie din 5 g frunze la o cană cu apă (250 ml). Se administreză sub formă de aplicații locale.

■ *Linariță* – decoct din 20 g părți aeriene ale plantei la 500 ml apă. Se aplică sub formă de cataplasme în zonele afectate.

■ *Plop-negru* – infuzie dintr-o linguriță de muguri zdrobiți la o cană cu apă (250 ml). Se administreză sub formă de cataplasme și băi locale.

■ *Hamei* – infuzie dintr-o lingură de conuri (florile femele) la 100 ml apă. Se administreză sub formă de comprese în zona inflamată.

■ *Gălbenele* – infuzie din 20 g flori la 1 l apă. Se administreză sub formă de cataplasme, băi și spălături.

■ *Castravete* – se tăie felii dintr-un castravete și se aplică sub formă de cataplasma pe față sau în alte zone afectate.

■ *Ridichi* – rădăcina tuberizată se rade și se amestecă cu oțet. Se lasă la macerat 10 zile. Amestecul se aplică sub formă de cataplasme în zona afectată.

■ *Frasin* – infuzie din două lingurițe de frunze la o cană cu apă (250 ml). Se administreză extern sub formă de comprese în zonele afectate.

■ *Cicoare* – infuzie din 20–40 g rădăcini măruntite și părți aeriene ale plantei la 100 ml apă. Se administreză sub formă de băi, cataplasme și spălături.

■ *Ceapă* – se utilizează bulbul încălzit sub formă de comprese calde în zona inflamată.

■ *Brusture* – infuzie din 20–30 g rădăcini măruntite la 1 l apă. Comprese cu această infuzie se aplică în zona afectată.

ARSURILE

Sunt leziuni ale țesuturilor produse de acțiunea temperaturii ridicate, a unor substanțe chimice, de curentul electric, razele solare sau razele Röentgen.

TRATAMENT

UZ EXTERN

■ *Cartof* – se folosesc tuberculi cruzi, rași, care se aplică pe arsură (cataplasma).

■ *Fasole* – cataplasme cu boabe fierte și strivite, care se aplică la locul arsuirii.

Respect pentru banchet și sănătate

Dovleac – cataplasme cu pulpă crudă, zdrobită, pe zona afectată, apoi se bandajează.

■ **In** – ulei de in amestecat cu același volum de apă de var, într-o sticlă curată, până se formează un lichid alb-lăptos, cu care se ung zonele cu arsuri.

■ **Coada-șoricelului** – infuzie din două linguri de flori la o cană cu apă (250 ml). Se fac spălături, băi locale și comprese.

■ **Gutui** – macerat la rece dintr-o linguriță de semințe la o cană cu apă (250 ml). Timpul de macerare este de patru ore. Se aplică, de mai multe ori pe zi, comprese locale.

■ **Cătină-albă** – unguent local cu ulei extras din fructe.

■ **Frasin** – infuzie din 100 g flori sau frunze, peste care se toarnă 1 l apă cloicotită. Se lasă acoperită 30 de minute și se strecoară. Se aplică spălături locale, repede.

■ **Gălbenele** – infuzie din 15–20 g flori la 1 l apă cloicotită. Se fac băi sau comprese locale. Tinctură din 20 g flori măcate în 100 ml alcool, timp de opt zile; se amestecă 10 g tinctură cu 100 ml apă fiartă și răcită, se aplică local comprese.

■ **Izmă-bună** – infuzie sau decoct din 30 g frunze uscate la 3 l apă. Se aplică local comprese.

■ **Levănțică** – macerat din 300 g flori la 1 l alcool etilic. Se lasă la temperatura camerei 15 zile. Se aplică pe locul afectat comprese.

■ **Morcov** – se aplică pe locul arsurii sub formă de cataplasme cu rădăcini rase.

■ **Mușețel** – infuzie preparată din 20 g flori la o cană cu apă (250 ml). Se administrează sub formă de băi locale.

■ **Nalbă-creată** – infuzie din două–trei linguri de frunze și flori uscate, bine mărunțite, peste care se toarnă o cană cu

apă cloicotită (250 ml). Se lasă acoperită 15–20 de minute și apoi se strecoară. Se fac spălături locale cu un tampon de vată.

■ **Plop-negru** – infuzie din 20 g muguri de plop la 1 l apă. Se fac băi locale.

■ **Salcâm** – pulbere de flori, care se aplică pe răni.

■ **Schinel** – infuzie din 20 g pulbere de plantă la 1 l apă cloicotită. Se lasă acoperită 30 de minute și apoi se strecoară. Se fac băi locale.

■ **Soc** – infuzie din 30–40 g flori la 1 l apă. Se fac băi locale.

■ **Stejar** – decoct din trei–patru linguri de pulbere de scoarță la o cană cu apă (250 ml). Se tamponează zona afectată cu această soluție.

■ **Sunătoare** – infuzie din părțile aeriene ale plantei (30–40 g) la 1 l apă. Se administrează sub formă de băi locale sau cataplasme. Ulei preparat din 20 g flori mărunțite, care se amestecă cu două linguri de alcool, timp de două–trei ore, după care se adaugă 200 ml ulei și se fierbe pe baie de apă timp de două–trei ore, agitându-se din când în când. Se filtrază prin presare. Se păstrează în sticle închise la culoare și se folosește sub formă de pansamente.

■ **Tătăneasă** – decoct din patru–cinci linguri de rădăcini mărunțite la o cană cu apă (250 ml). Se fierbe 15–20 de minute într-un vas acoperit și se strecoară. Se fac apoi băi locale sau se aplică sub formă de cataplasme.

■ **Volbură** – frunzele proaspete se pun la locul afectat și se bandajează.

Pentru **arsurile solare** se folosesc alifie de *gălbenele*, uleiul de *cătină-albă*, se tratează zona afectată cu spray cu propolis, ulei de *mentă*, ulei de *levănțică*, ulei de *salvie* sau se unge pielea cu iaurt ori *gălbenuș* de ou.

BĂTĂTURILE

Sunt hipercheratoze (îngroșări ale stratului cornos al pielei) netede, scuamoase sau verucoase, de culoare brun-gălbuiu, localizate în punctele în care încălțăminte presează piciorul. Apar pe fața externă a degetului mic și pe fața dorsală a degetelor de la picioare, ca și pe planta piciorului.

TRATAMENT

■ *Praz* – macerat din frunze de praz puse în oțet, timp de o zi; acesta se ține timp de șapte-opt ore pe bătătură.

■ *Usturoi* – cataplasme cu usturoi ras sau rondele dintr-un căel de usturoi care se aplică pe bătătură de seara până dimineața. Se repetă astfel timp de 15 zile.

■ *Ceapă* – Se scot de la bulbul de ceapă pielițele subțiri dintre foi, iar partea cărnoasă se coace în cuptor, se înmoiează în oțet și se aplică pe bătătură.

■ *Măces* – decoct din două linguri de frunze mărunte la o cană cu apă (250 ml). Se fac băi, cataplasme și comprese.

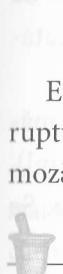
■ *Păducel* – decoct din trei linguri de frunze mărunte la o cană cu apă (250 ml). Se folosește sub formă de cataplasme și comprese.

■ *Urzică* – decoct din două–trei linguri de frunze mărunte la o cană cu apă (250 ml). Se administrează sub formă de băi sau comprese.

■ *Păpadie* – decoct din două–trei linguri de frunze bine mărunte la o cană cu apă (250 ml). Se administrează sub forma de băi și comprese.

■ *Volbură* – decoct din două linguri de frunze și tulpini la o cană cu apă (250 ml). Se administrează sub formă de cataplasme.

■ *Vulturică* – decoct din două linguri de părți aeriene ale plantei la o cană cu apă (250 ml). Se administrează sub formă de cataplasme.

CONTUZIA

Este comprimarea țesuturilor prin lovire sau apăsare, fără rupturi externe, însoțită de învințirea epidermei (echimoză).

TRATAMENT

UZ EXTERN

■ *Arnică* – tintură care se prepară prin macerarea, timp de 10 zile, a 20 g flori în 100 ml alcool. Se aplică în zona traumatizată comprese.

■ *Coada-șoricelului* – infuzie preparată din 60 g flori la 1 l apă. Se aplică în zona afectată comprese sau se fac băi locale.

■ *Coada-calului* – infuzie preparată din 60 g flori la o cană cu apă (250 ml). Se aplică sub formă de cataplasme în zona traumatizată.

■ *Varză* – cataplasme cu foi de varză bine strivite aplicate în zona afectată. Se schimbă de două ori la 24 de ore.

■ *Pătlagină* – frunze proaspete, bine strivite, care se aplică sub formă de cataplasme în zona traumatizată.

■ *Telină* – frunze proaspete, bine strivite, se aplică în zona traumatizată și se fixează cu un bandaj.

■ *Pătrunjel* – frunze proaspete, mărunte, cu undele mici și puțină sare, care se aplică în zona dureroasă, traumatizată.

■ *Tătăneasă* – decoct din patru–cinci linguri de rădăcini mărunte la o cană cu apă (250 ml). Se fierbe 15–20 de

Respec minute între un vas acoperit. Se aplică sub formă de cataplasme locale cu un pansament sterilizat.

■ **Talpa-gâștii** – decoct din două linguri de pulbere de plantă la o cană cu apă cloicotită (250 ml). Se lasă 15–20 de minute și apoi se strecoară. Se aplică sub formă de cataplasme locale cu un pansament sterilizat.

■ **Sulfină** – infuzie din două linguri de plantă uscată, mărunțită, peste care se toarnă o cană cu apă cloicotită (250 ml). Se lasă acoperită 15–20 de minute și apoi se strecoară. Se aplică sub formă de cataplasme în zona traumatizată.

■ **Soc** – infuzie din 40 g flori la 1 l apă. Se aplică sub formă de cataplasme sau se fac băi locale în zona traumatizată.

■ **Näpraznic** – infuzie dintr-o lingură de plantă la o cană cu apă cloicotită (250 ml). Se aplică sub formă de cataplasme în zona traumatizată.

CUPEROZA

Această afecțiune a pielii este caracterizată prin apariția unor rețele de vinișoare roșii și vineții pe nas și pe pomeții obrajilor, fie datorită vârstei, fie datorită unor dereglații ale circulației periferice.

TRATAMENT

UZ EXTERN

■ **Levăntică** – infuzie din două linguri de flori la o cană cu apă (250 ml), cu care se fac zilnic tamponări.

■ **Nalbă-mare** – decoct dintr-o lingură de rădăcină mărunțită la 100 ml apă. Se aplică zilnic comprese.

■ **Nalbă-de-cultură** – infuzie prelungită circa 30 de minute dintr-o lingură de flori la 100 ml apă. Se aplică zilnic comprese.

■ **Salată-verde** – decoct dintr-o căpățână de salată la 500 ml apă. Se aplică zilnic comprese.

ECZEMA

Este o boala de piele de natură infecțioasă sau alergică, care reflectă sensibilitatea organismului față de diferite substanțe. Boala debutează prin înroșirea pielii, însotită de măncărimi. Pe aceste zone inflamate apar vezicule, care, din cauza scărpinăturilor, se rup, lăsând să se scurgă la suprafața pielii un lichid, apoi se formează cruste. Cauzele care pot sensibiliza și declanșa eczema sunt substanțele chimice nocive, frigul, căldura, substanțe de origine vegetală.

TRATAMENT

UZ INTERN

■ **Trei-frați-pătați** – infuzie din trei linguri de plantă la 1 l apă. Se bea întreaga cantitate în cursul unei zile.

■ **Păpădie** – decoct din patru linguri de plantă la 1 l apă. Se beau trei-patru căni pe zi.

■ **Brusture** – infuzie dintr-o lingură de rădăcină la o cană cu apă (250 ml). Se beau două–trei căni pe zi.

■ **Cicoare** – infuzie din trei linguri de plantă la 1 l apă. Cantitatea se bea un cursul unei zile. Decocă din trei linguri de plantă la 1 l apă. Cantitatea se bea în cursul unei zile.

■ **Iarbă-mare** – decoct din 20 g rădăcină mărunțită la o cană cu apă rece (250 ml). Se fierbe 15–20 minute. Se iau trei-patru linguri pe zi.